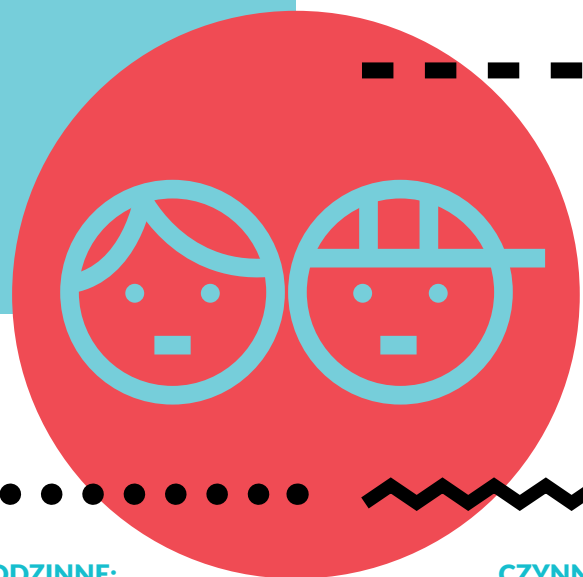

CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECKA

CZYNNIKI RODZINNE:

- nieobecność rodziców
- samotne rodzicielstwo
- autorytarny styl rodzicielstwa
- doświadczanie przez rodzica przemocy w dzieciństwie
- uzależnienia
- obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie
- kondycja psychiczna rodziców, wysoki poziom stresu, trudności emocjonalne
- konflikty, kryzysy
- rodzina zastępcza, rodzina adopcyjna

CZYNNIKI ZWIĄZANE Z DZIECKIEM:

- przedwczesny poród, poród bez pomocy medycznej
- niska waga urodzeniowa
- poród z ciąży bliźniaczej lub mnogiej
- krótkie przerwy pomiędzy kolejnymi porodami
- długotrwały płacz, nadmierne pobudzenie dziecka
- wiek dziecka
- przewlekłe choroby, choroby psychiczne, niepełnosprawność

CZYNNIKI ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM SPOŁECZNYM:

- izolacja społeczna
- ubóstwo
- przemoc i patologia w najbliższym otoczeniu rodziny

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

Zwracaj uwagę na nagłe zmiany w zachowaniu dziecka i jego relacji z rodzicem lub opiekunem.

Bądź na bieżąco z dostępną w okolicy ofertą wsparcia dla rodziców i promuj ją wśród nich. Bezpłatne warsztaty umiejętności rodzicielskich lub konsultacje ze specjalistami często prowadzą ośrodki pomocy społecznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne lub organizacje pozarządowe.

Udostępniaj rodzicom broszury informacyjne dotyczące wychowywania bez przemocy, radzenia sobie ze stresem czy prawidłowego budowania więzi z dzieckiem.

Organizuj spotkania edukacyjne dla rodziców i wzmacniaj ich kompetencje.

Ucz dzieci rozpoznawać i mówić dorosłym o sytuacjach niebezpiecznych.

Promuj wśród dzieci bezpłatne telefony zaufania – np. Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111.

Gdy zaobserwujesz, że w danej rodzinie występują czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, **porozmawiaj z rodzicami, przekaż informację** na temat dostępnej oferty wsparcia i zmotywuj ich do szukania pomocy.

Jeśli podejrzewasz, że dziecko jest krzywdzone – **zareaguj!** Wejdź na stronę fdds.pl/reaguj i dowiedz się więcej.

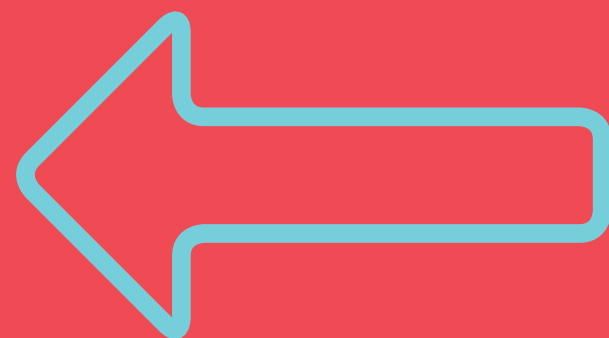
Odwiedzaj też stronę edukacja.fdds.pl – znajdziesz tam m.in. materiały edukacyjne, broszury informacyjne, scenariusze zajęć profilaktycznych z rodzicami i z dziećmi oraz bieżącą ofertę szkoleń.

POZNAJ OFERTĘ EDUKACYJNĄ FUNDACJI DAJEMY DZIECIOM SIŁĘ

www.edukacja.fdds.pl

- kursy e-learning
- scenariusze zajęć
- materiały edukacyjne
- konferencje i szkolenia

Publikacja powstała w ramach projektu „From policy to reality – shifting attitudes and practices from corporal punishment to safeguarding children” nr JUST /2015/RDAP/AG/CORP/9175 przy wsparciu finansowym z programu Rights, Equality and Citizenship (REC) (2014-2020) Unii Europejskiej. Wyłączną odpowiedzialność za treść ponosi Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, treść w żaden sposób nie może zostać uznana za wyraz poglądów Komisji Europejskiej.

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa

Zadanie publiczne pod nazwą „Warszawa chroni dzieci przed przemocą” jest realizowane dzięki wsparciu finansowemu ze środków m.st. Warszawy

Czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka

ULOTKA DLA PROFESJONALISTÓW

